

NATURA 2000 HATÁSBECSLÉSI DOKUMENTÁCIÓ

A BALATONFÜZFŐN TERVEZETT KERÉKPÁRÚT 1/A1, 1/A2, 1/B, 1/C ÉS 1/D SZAKASZAINAK ÉPÍTÉSI MUNKÁLATAIRÓL

A tervezett kerékpárút nyomvonalának déli vége

Tartalomjegyzék

1. Azonosító adatok.....	3
1.1. A terv készítőjének, illetve a beruházónak a neve, címe, elérhetősége.....	3
1.2. Az adatlap kitöltésében részt vevő személyek, szervezetek neve, címe, elérhetősége, szakmai referenciáinak leírása.....	3
2. Az érintett Natura 2000 területek.....	4
2.1. A Natura 2000 területek neve és kódja, amelyre a terv vagy a beruházás várhatóan hatással van	4
2.2. Azoknak a közösségi jelentőségű fajoknak, illetve élőhelytípusoknak a felsorolása, amelyeknek valamely állományára vagy természetvédelmi helyzetére a Natura 2000 területen hatással lehet a terv vagy beruházás.....	4
3. A terv vagy beruházás.....	5
3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv vagy beruházás bemutatása, céljának meghatározása	5
3.3. A terv vagy beruházás térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása.....	6
3.4. A terv vagy beruházás kivitelezésének várható időtartama, valamint a kivitelezés során várható átmeneti hatások bemutatása (felvonulási létesítmények, anyag-nyerőhelyek, a szállítás vagy egyéb személy- és gépjárműforgalom zavaró hatása stb.)	6
3.5. A terv vagy beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése	7
3.6. A terv vagy beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése.....	7
3.7. A terv vagy beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek leírása	10
4. A terv vagy beruházás kedvezőtlen hatásai	10
4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása a terv vagy beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében.....	10
4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke	12
5. Alternatív (egyéb ésszerű) megoldások	12
5.1. A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása (a térbeli kiterjedés, elhelyezkedés, nagyságrend, módszer szempontjából).....	13
5.2. A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása	13
6. A megvalósítás indokai.....	13
6.1. A terv vagy beruházás megvalósítása szükségszerűségének ismertetése	13
6.2. A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő)	13
7. A kedvezőtlen hatások mérséklése	13
8. Kiegyenlítő (kompenzációs) intézkedések.....	13
9. Képmellékletek	14

Tervezési feladat

Balatonfüzfő Önkormányzata Balatonfüred üdülőterületén, a parti sétánynak a település felőli oldalán kerékpárutat szándékozik kialakítani. A nyomvonal egy része keresztülhalad a HUBF30002 kódú, „Balaton” nevű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési, és egyben különleges madárvédelmi területen, ezért a 275/2004.(X.8.) Korm. rendelet 14. számú melléklete szerinti tartalmi és formai előírásoknak eleget tevő hatásbecslési dokumentációt kell készíteni.

1. Azonosító adatok

1.1. A terv készítőjének, illetve a beruházónak a neve, címe, elérhetősége

Felelős tervező: Tandem Mérnökiroda Kft.
Cím: 1033 Budapest, Polgár u. 12.
Tel.: 1/368-8343
e-mail: pej.kalman@tandemkft.hu

Beruházó: Balatonfüzfő Város Önkormányzata
Cím: 8184 Balatonfüzfő, Nike körút 1.
Képviseli: Marton Béla polgármester
E-mail: titkarsag@balatonfuzfo.hu, marton.bela@balatonfuzfo.hu
Kapcsolattartó: Nemesiné Bucsi Anikó önkormányzati főmérnök
Tel: +36-88-596-926 Fax: +36-88-596-901
Mobil: +36-20-924-2032
E-mail: bucsi.aniko@balatonfuzfo.hu

1.2. Az adatlap kitöltésében részt vevő személyek, szervezetek neve, címe, elérhetősége, szakmai referenciáinak leírása

Dr. Hahn István PhD
okleveles biológus, Élővilágvédelmi szakértői engedély száma: Sz-0029/2012
Cím: 2083 Solymár, Rókus u. 5.
Telefon/Fax.: 26/630-927
E-mail: istvan@hahn.hu
Honlap: www.hahn.hu/l-team

Az L-TEAM Bt. élővilág-védelemmel kapcsolatos szakértői munkák elkészítésével foglalkozik. Az elmúlt években ezek jellemzően természetvédelmi kezelési tervek, Natura 2000-es hatásbecslési dokumentációk, valamint előzetes vizsgálati dokumentációk és környezeti felülvizsgálatok élővilággal kapcsolatos részei voltak. A referencialista a www.hahn.hu/l-team/referencia.htm honlapon látható.

2. Az érintett Natura 2000 területek

2.1. A Natura 2000 területek neve és kódja, amelyre a terv vagy a beruházás várhatóan hatással van

Terület megnevezése Balaton
Azonosító HUBF30002

Státusz (X-szel jelölve):

X különleges madárvédelmi terület

- különleges természetmegőrzési területnek jelölt terület
- kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területnek jelölt terület
- jóváhagyott különleges természetmegőrzési terület

X jóváhagyott kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

- különleges természetmegőrzési terület
- kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén fekszik, környezet- és természetvédelmi hatóság a Fejér Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya.

A Balaton a Nemzeti Ökológiai Hálózat magterületének is része. Időszakos Ramsari terület, október 1-től a következő év április 30-ig biztosítani kell a tavon tartózkodó vízimadarak zavartalanságát.

2.2. Azoknak a közösségi jelentőségű fajoknak, illetve élőhelytípusoknak a felsorolása, amelyeknek valamely állományára vagy természetvédelmi helyzetére a Natura 2000 területen hatással lehet a terv vagy beruházás

A jelölő élőhelyek és fajok értékelésekkor a --Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. és a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság által 2014-ben elkészített fenntartási tervben szereplő listát vettük alapul.

Közösségi jelentőségű élőhelytípusok kódjai és megnevezései:

3150 Természetes eutróf tavak Magnopotamion vagy Hydrocharition növényzettel
6410 Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (Molinion caeruleae)
7210 Meszes lápok télisással (Cladium mariscus) és a Caricion davallianae fajaival
7230 Mészkedvelő üde láp- és sásrétek

Közösségi jelentőségű fajok:

növények:

kisfészkes aszat (*Cirsium brachycephalum*)

halak:

balin (*Aspius aspius*)
halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*)
garda (*Pelecus cultratus*)
vágócsík (*Cobitis taenia*)
szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*)
réti csík (*Misgurnus fossilis*)

madarak:

barátréce (*Aythya ferina*)
barkócsinege (*Panurus biarmicus*)
barna rétihéja (*Circus aeruginosus*)

billegetőcankó (*Actitis hypoleucos*)
bölömbika (*Botaurus stellaris*)
cigányréce (*Aythya nyroca*)
feketenyakú vöcsök (*Podiceps nigricollis*)
függőcinege (*Remiz pendulinus*)
fülemülesitke (*Acrocephalus melanopogon*)
halászsas (*Pandion haliaetus*)
jégmadár (*Alcedo atthis*)
kékbegy (*Luscinia svecica*)
kékes rétihéja (*Circus cyaneus*)
kerceréce (*Bucephala clangula*)
kis bukó (*Mergus albellus*)
kis kárókatona (*Phalacrocorax pygmeus*)
kis kócsag (*Egretta garzetta*)
kislilik (*Anser erythropus*)
kiszvöcsök (*Tachybaptus ruficollis*)
kontyos réce (*Aythya fuligula*)
kormos szerkő (*Chlidonias niger*)

nagykócsag (*Egretta alba*)
nagyilik (*Anser albifrons*)
nagykócsag (*Egretta alba*)
nyári lúd (*Anser anser*)
pajzsos cankó (*Philomachus pugnax*)
partifecske (*Riparia riparia*)
pettyes vízcisibe (*Porzana porzana*)
réti cankó (*Tringa glareola*)
rétisas (*Haliaeetus albicilla*)
sárszalonka (*Gallinago gallinago*)
szerecsensirály (*Larus melanocephalus*)
tőkésréce (*Anas platyrhynchos*)
törpegém (*Ixobrychus minutus*)

vándorsólyom (*Falco peregrinus*)
vetési lúd (*Anser fabalis*)
vörös gém (*Ardea purpurea*)
vörösnyakú lúd (*Branta ruficollis*)
vörösnyakú vöcsök (*Podiceps grisegena*)

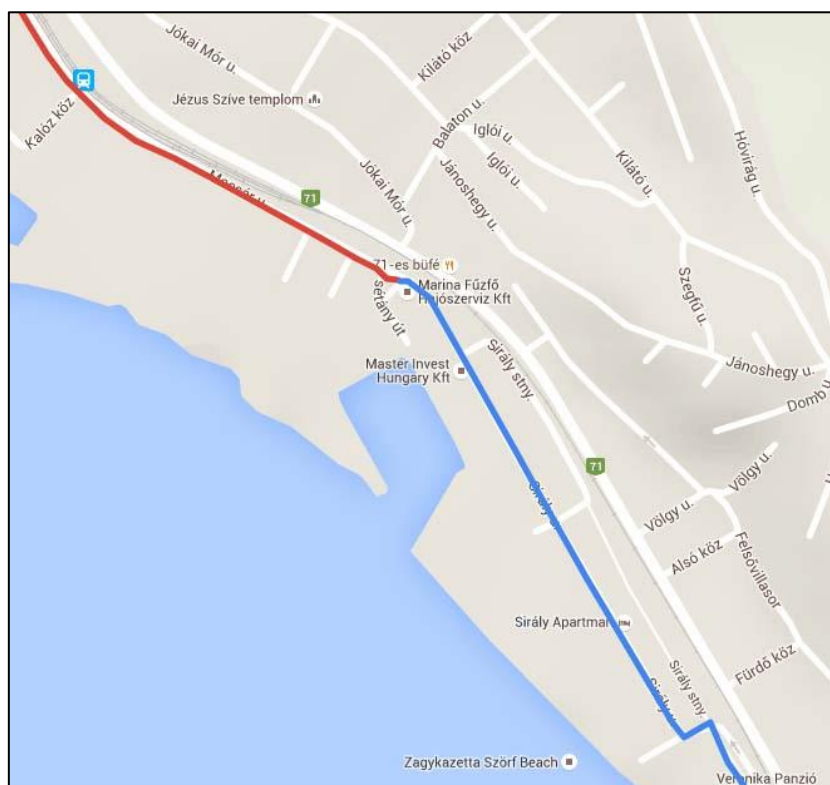
kételtűek, hullók:
vöröshasú unka (*Bombina bombina*)
mocsári teknős (*Emys orbicularis*)

emlősök:
vidra (*Lutra lutra*)

3. A terv vagy beruházás

3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő terv vagy beruházás bemutatása, céljának meghatározása

A Balaton körüli kerékpárút balatonfűzfői szakaszának egy része jelenleg a 71-es úttól és a vasútvonaltól a tó felé helyezkedik el, a Sirály utcán és a Mocsár utcán halad (forrás: www.mozgasvilag.hu/balaton-kerekparut-terkep).

1. térkép A fűzfői nyaralóterületen átvezető kerékpárút jelenlegi nyomvonala.

A jelenlegi kerékpárút ezen szakaszától délnyugatra, részben korábbi földes turistaút helyén egy burkolt felületű sétány megépítése zajlik. A kerékpárút nagyjából ezzel párhuzamosan haladna (v.ö. áttekintő térkép a képmelléklet végén). A beruházás célja, hogy a kerékpáros forgalom az utcák helyett a turisztikai látványként sokkal értékesebb Balaton parton történjen. Az 1/B szakasz északi részénél egy erre nincs lehetőség a meglévő kötöttségek miatt, itt a kerékpárosok a Sirály utca útburkolatán fognak haladni

3.2. A terv vagy beruházás mérete, jelentősége, tervezett időtartama

A tervezett kerékpárút nyomvonala mintegy 1.700 m, ebből 1.100 m az, amely Natura 2000-es területen halad (v.ö. 2. térkép). Az utat aszfalt szőnyegeléssel látják el, kétoldalt süllyesztett szegélyt építenek be és kerékpáros nyom burkolati jeleket festenek rá.

A tervezett beruházás az engedélyek beszerzését követően 2016 első felében néhány hónap alatt elkészülhetne.

3.3. A terv vagy beruházás térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása

A tervezett nyomvonal Naturás területen haladó 1.100 méteres hosszát és a nyomvonal két és fél méteres szélességét figyelembe véve a beruházás mintegy negyed hektár területet érint közvetlenül. Maga az építkezés nyomvonalon haladna előre, azon kívül eső, növényzettel borított területek igénybevételére nincs szükség. Depóniaterületként kézenfekvő a mellette párhuzamosan futó, burkolt felületű parti sétány részleteit használni.

2. térkép A térkép az 1980-as években készült, még parti régió feltöltéses, kikötő-építési átalakítása előtti állapotot mutatja (v.ö. 3.6.). A kék vonal a tervezett kerékpárút nyomvonala, az ibolya vonal a Natura 2000-es terület és egyben Nemzeti Ökológiai Hálózat magterületének határát jelzi. A tervezők által készített áttekintő térkép a képmellékletek végén található.

3.4. A terv vagy beruházás kivitelezésének várható időtartama, valamint a kivitelezés során várható átmeneti hatások bemutatása (felvonulási létesítmények, anyag-nyerőhelyek, a szállítás vagy egyéb személy- és gépjárműforgalom zavaró hatása stb.)

A 2016-os év első felében megvalósítandó beruházás során külön anyag nyerőhelyekre, infrastruktúrára, közelítő utakra, épületekre nincsen szükség. A nyomvonalon levő élőhely egy keskeny sávban a beruházás során megsemmisül, továbbá a közelben élő, elsősorban magasabbrendű állatokat az átmeneti zaj és sűrűbb emberei jelenlét zavarhatja. A vízfolyások és a nyomvonal kereszteződéseinél 1 m átmérőjű betoncsövek felett történik a nyomvonal átvezetése, így külön ökológiai átjáró létesítésére nincsen szükség. A Balatonfüzfő 333-as hrsz.-ú ingatlanon (ahol a nyomvonal 1/B szakasza a Marina-Füzfő vitorlaskikötő sarkától a házak között kijut a Sirály utcára) a meglévő árok beton csatornával kerül kiváltásra és erre épül a kerékpárút.

3.5. A terv vagy beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése

A beruházás megvalósításához külön létesítmények nem szükségesek.

3.6. A terv vagy beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése

Tájtörténet

A Balaton vízszintje (és a vízzel borított terület) a Sió-csatorna és zsilip nagy vízátbocsátó képességűre történt átalakítása előtt az egyes évek időjárásától függően jelentős mértékben változott. A parti régióban a az 1941-ben készült térkép nádasokat és mocsaras területeket tüntet fel, és ilyenek mutatja a helyszínt az 1980-as években készült térkép is (v.ö. 2. térkép). A tervezési területen a parti régió is nádas-mocsaras volt, melyet a 20. század vége felé feltöltöttek, megnövelve a „valódi szárazföld” kiterjedését. Ezt támasztja alá a 2012-ben készített talajvizsgálati jelentés, mely a parti régióban homokot és salakot tartalmazó feltöltőanyagot mutatott ki. Van olyan Balaton térkép, ahol a víz partközeli részénél zagykazetta név szerepel. A szárazföldi területen puhafás ligeterdő alakult ki – valószínűleg spontán –, a tervezési területen üzemtervezett erdő nincs.

Talaj

A mészkő ill. homokkő talapzaton legelterjedtebbek az iszapos homokliszt ill. homoklisztes iszap, esetleg finom homok. A tómeder partmenti pangó- vizes zónában változó vastagságú szerves, tőzeges rétegek fordulnak elő. A természetes kialakulású talajokra salakos-homokos feltöltő réteg is került.

Felszínalaktan

A tervezett beruházás helyszíne gyakorlatilag sík, nem sokkal a Balaton vízszintje felett helyezkedik el.

Hidrológia

A területen a meghatározó víztér a Balaton, melybe kisebb-nagyobb vízfolyások és árkok torkollnak. Legnagyobb közülük a Fűzfői-Séd.

Élőhelyek

A tervezési területen előforduló élőhelyek besorolását és kódját az ÁNÉR2011 alapján adjuk meg.

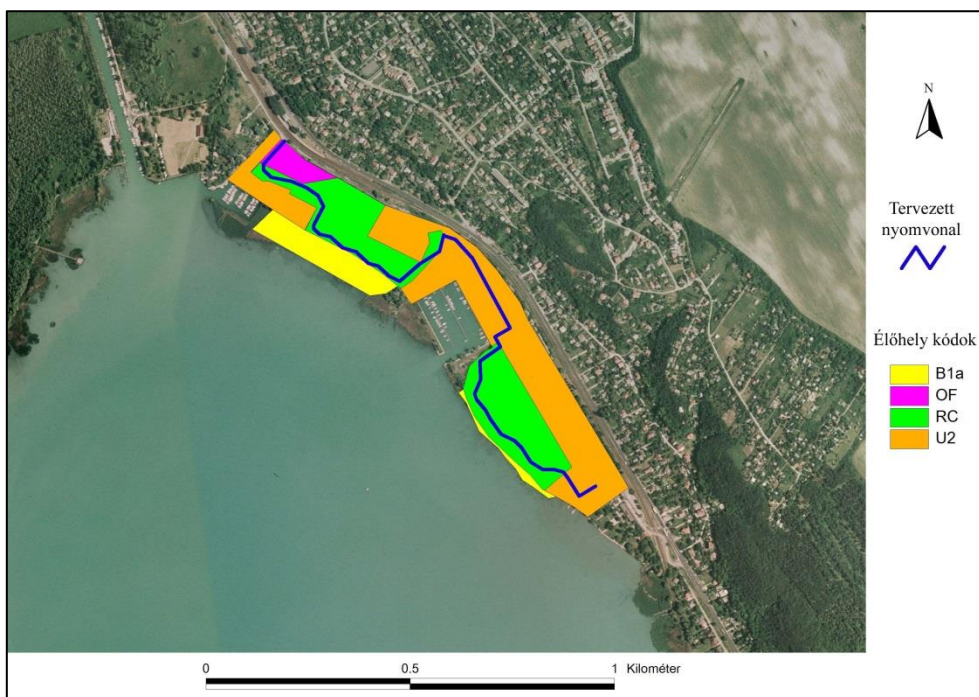
U2 – Kertvárosok, szabadidős létesítmények

RB – Óshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők

B1a – Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások

OF – Magaskórós ruderális gyomnövényzet

Ezen élőhelyek térbeli elhelyezkedése a 3. térképen látható.

3. térkép A tervezett nyomvonal mentén előforduló élőhelyek az ÁNÉR 2011 kategóriák szerint. B1a: nádas, OF: magaskóros, RC: puhafás erdő, U2: üdülőterület

A felsorolt élőhelyeket az alábbiakban ismertetjük, az élőhelyekről készült képek a mellékletben találhatóak.

U2 – Kertvárosok, szabadidős létesítmények

A terület jellegének megfelelően gyakoriak a díszfák é díszcserjék: fehér akác (*Robinia pseudo-acacia*), jezsámen (*Philadelphus coronarius*), juharlevelű platán (*Platanus hybridus*), keleti tamariska (*Tamarix tetrandra*), mahónia (*Mahonia aquifolium*), májusi orgona (*Syringa vulgaris*), oregoni hamisciprus (*Chamaecyparis lawsoniana*), tüztövis (*Pyracantha coccinea*).

Az utak mentén bolygatástűrő lágyszárú fajok dominálnak: angolperje (*Lolium perenne*), csomós ebír (*Dactylis glomerata*), egynyári seprence (*Erigeron annuus*), fehér libatop (*Chenopodium album*), kerek repkény (*Glechoma hederacea*), papsajtmályva (*Malva neglecta*), papsajtmályva (*Malva neglecta*), pongyola pitypang (*Taraxacum officinale*).

Az élőhely természetessége a Németh-Seregélyes-féle skálán 1-es.

RB – Óshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők

Az erdő fájainak többségét jó terjedő képességű hazai fajok alkotják. A terület feltöltése után felverődhetnek spontán is, de lehetséges, hogy a beerdősülés gyorsítása érdekében telepítés is történt. A fák többségét puhafák alkotják: fehér fűz (*Salix alba*), törékeny fűz (*Salix fragilis*), szürke nyár (*Populus x canescens*). Elegyfaként fehér akác (*Robinia pseudo-acacia*), hegyi juhar (*Acer pseudo-platanus*) és zöld juhar (*Acer negundo*) is megtalálható. A gyenge cserjeszintben egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), hamvas szeder (*Rubus caesius* agg.), fekete bodza (*Sambucus nigra*), közönséges fagyal (*Ligustrum vulgare*) és néhány kivadult mahónia (*Mahonia aquifolium*) található. A Marina-Fűzfő vitorlásokikötőtől szakra ültetett fasor található, melyben jegenyenyár (*Populus nigra 'Italica'*), szürke nyár (*Populus x canescens*) és juharlevelű platán (*Platanus x hybrida*) található. Az erdei fákra helyenként borostyán (*Hedera helix*) és erdei iszalag (*Clematis vitalba*) kúszik fel. A gyepszint összetétele meglehetősen vegyes, a tájtörténet és a szomszédos élőhelyek faji összetétele egyaránt rányomja bélyegét. Az erdőt átszelő árkok, csatornák mentén és a mélyebb részeken vízközeli fajok is találhatóak, emellett magas a gyomjellelű fajok aránya.

Jellemző fajok az angolperje (*Lolium perenne*), csomós ebír (*Dactylis glomerata*), egynyári seprence (*Erigeron annuus*), fehér akác (*Robinia pseudo-acacia*), fehér libatop (*Chenopodium album*), fekete nadálytő (*Symphytum officinale*), felfutó komló (*Humulus lupulus*), indás pimpó (*Potentilla reptans*), kerek repkény (*Glechoma hederacea*), magas aranyvessző (*Solidago gigantea*), mocsári nőszirm (*Iris pseudacorus*), mocsári sás (*Carex acutiformis*), nagy csalán (*Urtica dioica*), papsajtmályva (*Malva neglecta*), pongyola pitypang (*Taraxacum officinale*), sövényiszulák (*Calystegia sepium*), vízi menta (*Mentha aquatica*).

Az erdő természetességes 2-3-as, mivel a kialakulása óta eltelt idő nem volt elegendő a természetközeli fajösszetételű cserje- és gyepszint kialakulásához. Az inváziós fajok (akác, zöld juhar, aranyvessző) előfordulása azonban nem magas.

B1a – Nem tűzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások

A tervezett nyomvonal környékén előforduló leginkább természetes élőhely. A növényzet fő tömegét a nád (*Phragmites australis*) alkotja, kisebb foltokban keskenylevelű gyékény (*Typha angustifolia*), és bodnározó gyékény (*Typha latifolia*) is található. A nádas állomány partmenti szegélyében mocsári sás (*Carex acutiformis*) és nedvességigényes szárazföldi fajok is megtelepedtek: borzas füzike (*Epilobium hirsutum*), felfutó komló (*Humulus lupulus*), hamvas szeder (*Rubus caesius* agg.), keserű csucsor (*Solanum dulcamara*), kúszó boglárka (*Ranunculus repens*), sédkender (*Eupatorium cannabinum*), magas aranyvessző (*Solidago gigantea*), nagy csalán (*Urtica dioica*), sövényiszulák (*Calystegia sepium*), vízi menta (*Mentha aquatica*), vízi peszérce (*Lycopus europaeus*).

A parti nádas szélessége a nyomvonal 1/B szakaszán néhány méteres, az 1/D szakaszon elérheti a 100 métert is. Helyenként horgászállások találhatóak benne. Természetessége a partmenti „szárazföldi” szegélyben 3-as, parttól távolabbi, vízben álló (de ezen felmérés során nem vizsgált) állományban 4-es. 5-ös is lehet.

OF – Magaskórós ruderális gyomnövényzet

A nyomvonal 1/D szakaszának északi vége a Kalóz-utcán halad, ennek délkeleti szélén elhanyagolt terület található, jobbra lágyszárú növényzettel, mögötte sűrűbb fás állomány van.. Az elszórtan álló fa- és cserjefajok: egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), gyepürózsa (*Rosa canina* agg.), közönséges dió (*Juglans regia*), szürke nyár (*Populus x canescens*), törékeny fűz (*Salix fragilis*), zöld juhar (*Acer negundo*). A gyeptömegesebb fajok: csomós ebír (*Dactylis glomerata*), egynyári seprence (*Erigeron annuus*), közönséges párlófű (*Agrimonia eupatoria*), közönséges tarackbúza (*Elymus repens*), magas aranyvessző (*Solidago gigantea*), mezei aszat (*Cirsium arvense*), mezei cickafark (*Achillea collina*), mezei csorbóka (*Sonchus arvensis*), nagy csalán (*Urtica dioica*), nagy útifű (*Plantago major*), siskanád (*Calamagrostis epigeios*).

Az élőhely természetessége 1-es.

Állatvilág

A terület állatvilágáról részletes leírás nem áll rendelkezésre. A tervezett nyomvonal az üdülőterület és a Balaton között, fiatal erdőterületen halad, ezek az élőhely típusok rányomják bélyegüket a két terepbejárás során végzett észlelések valamint az interneten közzétett adatokra.

Zöld levelibéka (*Hyla arborea*) előfordulásáról vannak adatok Balatonalmádiból és Balatonkeneséről, ezért bizonyosra vehető, hogy a Balatonfüzfői nádasokban is előfordul. (több más kételtű fajjal együtt). Mocsári teknős (*Emys orbicularis*) előfordulásáról is vannak dokumentált adatok Balatonalmádiból és Balatonkeneséről is, a nyomvonal mentén a keresztező csatornáknál, árkokban élhet. A kockás sikló (*Natrix tessellata*) a Balaton vizében, nádasokban, csatornáknál gyakori, korábbi megfigyelési adatunk van róla. A madarak közül az emberlakta helyekhez alkalmazkodott fajok is előfordulnak, mint pl. dolmányos varjú (*Corvus cornix*), feketeterítő (*Turdus*

merula), fülemüle (*Luscinia megarhynchos*), házi veréb (*Passer domesticus*), kék cinege (*Parus caeruleus*), mezei poszáta (*Sylvia communis*), mezei veréb (*Passer montanus*), sárgarigó (*Oriolus oriolus*), szarka (*Pica pica*), széncinege (*Parus major*), vetési varjú (*Corvus frugilegus*), vörösbecy (*Erithacus rubecula*), zöldike (*Carduelis chloris*). A közeli nádasban fészkelhet barkóscinege (*Panurus biarmicus*), függőcinege (*Remiz pendulinus*), fülemülesitke (*Acrocephalus melanopogon*), kékbegy (*Luscinia svecica*). Az erdős részeken megfigyelhető volt csuszka (*Sitta europea*), hegyi fakusz (*Certhia familiaris*), nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*), őszapó (*Aegithalos caudatus*), sárgafejű királyka (*Regulus regulus*), szajkó (*Garrulus glandarius*), zöld küllő (*Picus viridis*). A Balatonon tőkés réce (*Anas platyrhynchos*), dankasirály (*Larus ridibundus*), szárcsa (*Fulica atra*) gyakori.

3.7. A terv vagy beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek leírása

A beruházás megvalósulása esetén a Balaton körüli kerékpárút ezen szakasza a lakóterületet kikerülve a parti sétány mentén haladna. Ez a kerékpáros turisták számára szebb környezetet, a Sirály utca lakóinak kisebb átmenő forgalmat jelent. A kerékpárút mentén található büfét és éttermet a jelenlegi és a tervezett nyomvonal egyaránt érinti, ezen vendéglátó helyek forgalma vélhetően nem változik, mivel az nem várható, hogy a Balatont megkerülő kerékpárút turistaforgalma a szakasz áthelyezése miatt érdemben növekedne.

4. A terv vagy beruházás kedvezőtlen hatásai

4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása a terv vagy beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében

A tervezett beruházás helyszínén a természetes környezet nem változik meg. Az erdő útmenti, fás részének kiterjedése csak jelentéktelen mértékben csökken, és nem várható, hogy a jövőben az épített környezet tovább nyomuljon az puhafás ligeterdő belseje felé. Az építkezés a beruházás ideje alatt átmenetileg fokozott zajjal és emberi jelenléttel jár, a beruházás megvalósulása után ennek hatására a látogatószám jelentős növekedésére nem lehet számítani.

4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása, bemutató térképmellékletekkel

A tervezett beruházás helyszínén jelölő élőhelyek nem fordulnak elő, ilyen élőhelyek méretet nem csökken, jellegüket nem változik meg.

A jelölő fajok között egyetlen növényfaj van, a kiscsészű aszat (*Cirsium brachycephalum*). Bár szárazföldre kihúzódó ritkás nádas állományban is előfordulhat, jellemző élőhelyei a mocsár- és láprétek, magassásos és magaskórós állományok – ilyenek a tervezési területen nincsenek. A nádas parti részein nem voltak láthatók a feltűnő magasságú növények.

Mivel azok a fajok, melyekre a beavatkozás hatással lehet, különböző sűrűséggel, de a beruházás területén és annak néhány száz méteres körzetében gyakorlatilag bárhol előfordulnak, a várható hatásokról külön térkép nem készült.

halak:

A jelölő halfajok alapvetően a Balatonban élnek. Csapadékos időszakban illetve a tó magas vízállásakor beúszhatnak a nyomvonalat keresztező vízfolyásokba, de ott a nyomvonal hidakon halad át, ezért a kerékpárút a halakat nem veszélyezteti.

kétéltűek, hüllők:

A **vöröshasú unka** (*Bombina bombina*) lárvája vízben él, de még a földutakon tavasszal kialakuló pocsolyákban, vízzel megtelő mélyedésekben, árkokban is kifejlődhet. Ezért bizonyosra vehető, hogy ez a Magyarország alföldjein szerencsére meglehetősen gyakori békafaj előfordul a nyomvonal mentén szinte bárhol. A kerékpárút a fajra kevés hatást gyakorolhat. A kerékpáros forgalom okozhat állatelütéseket, de ez valószínűleg nem jelentős mértékű, mivel a kerékpáros forgalom éves és napi ritmusa is eltér az unkák mozgási aktivitásának maximumától.

A ritkább **mocsári teknős** (*Emys orbicularis*) állóvizek mentén élő faj. A vízben szerzi gerinctelenekből, halakból, békákból álló táplálékát. Telelni és tojásokat rakni a szárazföldre vonulnak. Márciusban keresik fel a víztereket, telelni pedig és október-novemberben vonulnak. Ezen időszakokban nem kell sűrű kerékpáros forgalomra számítani. Ennek veszélye nem is az állatok elütése lenne, inkább az, hogy a fiatal, tetszetős példányokat elviszik.

madarak:

A tervezési terület nyílt vizet vagy kifejezetten vizes élőhelyet nem érint. A 2.2.-ben felsorolt madárfajok többsége kifejezetten vízimadár, vagy legalábbis vizes élőhelyhez kötődik – pl. a pettyes vízcisibe (*Porzana porzana*) időszakosan vízzel borított rétekhez, zombékosokhoz, a pajzsos cankó (*Philomachus pugnax*) sásosokban, vízközeli bokrosokban, marhalegelőkön fordul elő. Ezeket a fajokat a szárazföldön futó kerékpárút létesítése és később a rajta menő forgalom emberi jelenléte legfeljebb zavarja, de életfeltételeiket nem befolyásolja. Az alábbi madarak nádasokhoz illetve szárazföldhöz jobban kötődnek, ezért részletesebben tárgyaljuk őket.

barkóscinege (*Panurus biarmicus*)

Nádasokban csapatosan élő, nem ritka madárfaj. Állandó madár, tavasszal és nyáron ízeltlábúakkal, csigákkal, télen nádmaggal táplálkozik. Mivel a kerékpárút a nádas állomány kiterjedését nem csökkenti, a madárállományt nem veszélyezteti.

A beruházás hatásának erőssége:

nincs hatás

barna rétihéja (*Circus aeruginosus*)

A barna rétihéja az alföldi, hegylábi vizes élőhelyek, nádasok szórványos fészkelője. Balatonfüzfőn is van megfigyelési adata.

A beruházás hatásának erőssége:

nincs hatás

függőcinege (*Remiz pendulinus*)

Jellegzetes fészket vízparti fák, elsősorban fűzek ágvillaiba építi, melynek anyagául fűzbarkát, gyékénypihét és nádbugát használ. Táplálékát elsősorban ízeltlábúak alkotják, ha ezekben hiány van, növényi – elsősorban nád – magvakat fogyaszt. A faj Magyarországon nem ritka. Az útépités táplálékforrását nem, fészkelési lehetőségeit sem érdemleges mértékben veszélyezteti.

A beruházás hatásának erőssége:

nincs hatás

fülemülesitke (*Acrocephalus melanopogon*)

Tavasztól őszig tartózkodik Magyarországon, ezen időszakban sűrű nádas állományban fészkel és költ. Táplálékát vízirovarok és azok lárvái alkotják.

A beruházás hatásának erőssége:

nincs hatás

halászsas (*Pandion haliaetus*)

Magyarországon átvonuló faj, ritkán a nyarat is itt tölti. Magyarországi költésről nincs adat. Hallal táplálkozik, vízközeli fákban fészkel. A tervezési területen előfordulása nem kizárható, de a vízközeli település emberi jelenléte miatt valószínűtlen.

A beruházás hatásának erőssége:

nincs hatás

jégmadár (*Alcedo atthis*)

A jégmadár alapvetően tavak, vízfolyások mentén élő faj. Táplálkozó területként Balaton part szoba jöhet, fészkelő helyként alkalmas partfalak inkább Balatonkenese irányában vannak, ezért a tervezett beruházás a faj életfeltételeit nem befolyásolja.

A beruházás hatásának erőssége: nincsen hatás

kékbegy (*Luscinia svecica*)

Nádas szegélyekben költő, Balatonfüzfőn is megfigyelt énekes faj, tavasztól őszig van nálunk, de rejtőzködő életmódja miatt ritkán kerül szem elé.

A beruházás hatásának erőssége: nincsen hatás

kékes rétihéja (*Circus cyaneus*)

Magyarországon téli vendég és átvonuló. Nyílt gyepek, mezőgazdasági területek felett figyelhető meg ősztől tavaszig. Főleg pockokat és más apróbb rágcsálókat fog, időnként földön táplálkozó apró madarakat is elejt. Eltérő élőhelye miatt a tervezett beruházás a fajt nem érinti.

A beruházás hatásának erőssége: nincsen hatás

partifecske (*Riparia riparia*)

Gyakran vizek környékén lehet megfigyelni, alacsonyan repülve vadászik rovarokra. Népes kolóniákban fészkel függőleges partfalak üregeiben. Ilyenek Balatonkenese irányában vannak, ezért a tervezett beruházás a faj életfeltételeit nem befolyásolja.

A beruházás hatásának erőssége: nincsen hatás

rétisas (*Haliaeetus albicilla*)

Elsősorban síkvidéki és dombvidék erdeiben fészkel, táplálkozóterülete viszont vízhez kötött, mivel halakat, vízimadarakat zsákmányol. Magyarországon százas nagyságrendben fészkel, de a Balaton keleti medencéjére vonatkozó előfordulási adatot nem találtunk.

A beruházás hatásának erőssége: nincsen hatás

vándorsólyom (*Falco cherrug*)

A vándorsólyom állománya dinamikusan növekszik a hegyvidéki sziklafalakon és bányákban fészkelő párok sikerességének köszönhetően. Vizes élőhelyeken is vadászik, sirályokat, récéket, cankót is elejt. Azért a balatoni területek táplálkozó területként szoba jöhetnek, ezért bár a légtérben megjelenhet, de a beruházás területe a faj szempontjából nem bír jelentőséggel.

A beruházás hatásának erőssége: nincsen hatás

Emlősök:

A vidra (*Lutra lutra*) folyók, tavak és halastavak környékén többfelé előfordul, így a Balaton partvidékén is. Éjszakai életmódot élő állat. Közutakon áldozatul eshet a gépjárműforgalomnak, a kerékpáros forgalom nem jelent veszélyt. A kerékpárút egyrészt keskeny és a vidra így gyorsan átjut rajta, másrészt a kerékpáros sebessége is lehetővé teszi az időbe történő elmenekülését, továbbá a kerékpárforgalom döntő hányada a nappali órákban zajlik.

4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becslés mértéke

Mivel a tervezett beruházás a környező természetközeli élőhelyek méretét nem csökkenti, jellegét nem változtatja meg, okkal feltételezhető hogy sem a Natura 2000-es fajok, sem az élőhelyek, de más, pl. védett élőlény létfeltételeit sem befolyásolja negatív irányba.

5. Alternatív (egyéb ésszerű) megoldások

Nem releváns.

5.1. A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása (a térbeli kiterjedés, elhelyezkedés, nagyságrend, módszer szempontjából)

Nem releváns.

5.2. A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása

Nem releváns.

6. A megvalósítás indokai

6.1. A terv vagy beruházás megvalósítása szükségszerűségének ismertetése

Turisztikai szempontból a kerékpárosok Balaton parton történő vezetése sokkal kedvezőbb (ligetes környezet a Balaton partján elválasztva a Sirály utca gépjármű forgalmától), emellett egy új, színvonalas létesítmény a kerékpáros forgalom, ezáltal az idegenforgalom növekedését is eredményezi.

6.2. A terv vagy a beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő)

- X társadalmi vagy gazdasági természetű kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt nem veszélyeztet)
- emberi egészség vagy élet védelme
 - a közbiztonság fenntartása, megőrzése vagy helyreállítása
- a környezet szempontjából kiemelt jelentőségű kedvező hatás elérése
- a fenti kategóriákba nem sorolható, egyéb kiemelt fontosságú közérdek (amennyiben az kiemelt jelentőségű élőhelytípust vagy fajt veszélyeztet)

7. A kedvezőtlen hatások mérséklése

Megfelelő lebonyolítás esetén a tervezett beruházás nem gyakorol kedvezőtlen hatást az élővilágra. Az előre látható esetleges negatív hatások csökkenthetők az alábbiak figyelembevételével:

1. A nyomvonalon kívül felvonulásra, szállításra és depóniaként igénybe vett területek nagyságát a lehető legkisebbre kell csökkenteni.
2. Ha a kivitelezés során bokrot, fát kell kivágni vagy csonkolni, az lehetőleg még a madarak költési időszakának kezdete előtt (március végéig) történjen meg.
3. Árkok, munkagödrök létesítésekor egy meredek vagy függőleges falú átmeneti állapot esetén a rézsú kialakításával a lehetséges legrövidebb időn belül történjen meg, (egyes állatok számára halálos csapdaként működne).
4. A talajra kerülő vegyszerek, olaj, szennyezőanyagok az élőhelyre nézve károkat okoznak, a megelőzés érdekében a gépek, berendezések állapotát rendszeresen ellenőrizni kell, kiömlés esetén pedig azonnali hatállyal kármentesítést kell megkezdeni.

8. Kiegyenlítő (kompenzációs) intézkedések

Nem szükségesek.

2015. december 28.

9. Képmelléletek

A Sirály utca részlete (U2 – Kertvárosok, szabadidős létesítmények)

Az erdőben – mivel nem gazdasági erdőről van szó – viszonylag magas a holtfa mennyisége.
(RB – Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők)

Az erdő részlete a már megépült sétány mentén.
(RB – Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők)

A jelenleg épülő parti sétány a nyomvonal 1/B szakaszán, háttérben az ott húzódó keskeny nádas sáv részlete látszik. (B1a – Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások)

A zárt nádas állomány részlete a nyomvonal 1/D szakaszán. (B1a – Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások)

A Kalóz utca mellett húzódó gyomos gyepterület. (OF – Magaskórós ruderalis gyomnövényzet)